

Khuthba Khulasa 30.03.18 **ഖുത്ബ സംഗ്രഹം**

സയ്യിദുനാ ഹദ്ദത് അമീറുൽ മുഅ്മിനീൻ ഖലീഫത്തുൽ മസീഹ് അൽഖാമിസ് അയ്യൂഹുല്ലാഹ്

30.03.18 ന് ബൈത്തുൽ ഹുത്തുഹ് ലണ്ടനിൽ നിർവഹിച്ച ജുമുഅ ഖുത്ബയുടെ സംഗ്രഹം

‘എന്റെ ബയ്അത്തിൽ വന്നതിനുശേഷം സ്വഹാബാക്കളുടെ മാതൃകകൾ നിങ്ങളുടെമേൽ നടപ്പിൽ വരുത്തുക. അപ്പോഴാണ് മഹ്ദിയും മസീഹും വന്നതിനുശേഷമുള്ള ആ മനോഹരമായ സമൂഹം നിലവിൽ വരുന്നത്’ എന്ന ഹദ്ദറത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ)ന്റെ വാക്കുകൾ നമ്മൾ എപ്പോഴും ഓർമ്മവയ്ക്കേണ്ടതാണ്.

തശഹ്ഹുദ്യം തഅവ്വുദ്യം സുറ ഫാതിഹയും ഓതിയതിനു ശേഷം സയ്യിദുനാ അമീറുൽമുഅ്മിനീൻ അയ്യൂഹുല്ലാഹ് പറഞ്ഞു,

നബി(സ)തിരുമേനിയുടെ ഒരു സ്വഹാബിയായിരുന്നു ഹദ്ദറത്ത് ജാബിറുബ്നു അബ്ദില്ല(റ). അദ്ദേഹം ഹദ്ദറത്ത് അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു അംരിബ്നു ഹറാംമിന്റെ മകനായിരുന്നു. ഈ അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു അംരിബ്നു ഹറാംമിനെ കുറിച്ച് കുറച്ചു ജുമുഅ മുവേ ഞാൻ പറഞ്ഞിരുന്നു. അദ്ദേഹം ശഹീദായതിനുശേഷം നബി(സ)തിരുമേനി പറഞ്ഞു: നിന്റെ ആഗ്രഹമെന്താണെന്ന് പറയുക, ഞാൻ പൂർത്തിയാക്കിത്തരാമെന്ന് അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തോടു പറഞ്ഞപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുവേ! എന്റെ ആഗ്രഹം നീ എന്നെ വീണ്ടും ലോകത്തേക്ക് അയക്കണമെന്നും ഞാൻ വീണ്ടും നിന്റെ മാർഗത്തിൽ ശഹീദായി നിന്റെയടുക്കൽ തിരിച്ചുവരണമെന്നുമാണ്. ഇത് തന്റെ മുൻവിധികൾക്ക് വിരുദ്ധമായതുകൊണ്ട് അത് നടക്കുകയില്ലെന്ന് അല്ലാഹു അദ്ദേഹത്തോടു പറഞ്ഞു. കാരണം മരിച്ചവർ വീണ്ടും ഇഹലോകത്തേക്ക് തിരിച്ചയക്കപ്പെടുകയില്ല. അതിനു പുറമെ എന്തെങ്കിലും ആഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ പറയുക എന്ന് അല്ലാഹു പറഞ്ഞു! എന്തായാലും ഇതിൽനിന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ത്യാഗത്തിന്റെ നിലവാരവും അദ്ദേഹത്തോടുള്ള അല്ലാഹുവിന്റെ അപാരമായ പെരുമാറ്റവും അറിയാൻ കഴിയുന്നു. ഹദ്ദറത്ത് ജാബിറുബ്നു അബ്ദില്ല(റ) ഉന്നതസ്ഥാനമുള്ള സ്വഹാബിയായ തന്റെ പിതാവിന്റെ മകനായിരുന്നു. ഹദ്ദറത്ത് ജാബിറുബ്നു അബ്ദില്ല(റ) കൂട്ടിക്കാലത്തുതന്നെ ‘രണ്ടാം ബയ്അത്തുൽ അഖ്ബാ’യിൽ ബയ്അത്തുചെയ്തിരുന്നു. ഹദ്ദറത്ത് അബ്ദുല്ലാഹിബ്നു അംരിബ്നു ഹറാംമിന്റെ സംഭവവിവരണത്തിൽ അദ്ദേഹം തന്റെ മകനോടു താൻ യഹൂദിയിൽനിന്ന് വാങ്ങിയ കടം തോട്ടത്തിലെ വിളവുകൾവിറ്റ് വീട്ടണമെന്ന് പറഞ്ഞ കാര്യവും പറഞ്ഞിരുന്നു. അദ്ദേഹം ആ കടം വീട്ടി. അക്കാലഘട്ടത്തിൽ തോട്ടങ്ങൾക്കും ധാന്യങ്ങൾക്കും പകരം കടം വാങ്ങുന്ന സമ്പ്രദായമുണ്ടായിരുന്നു. ഹദ്ദറത്ത് ജാബിറും തന്റെ ചെലവ് നിറവേറ്റുന്നതിന് കടം വാങ്ങാനുണ്ടായിരുന്നു.

ഹദ്ദറത്ത് ജാബിറുബ്നു അബ്ദില്ല(റ)നിവേദനം. മദീനയിൽ ഒരു യഹൂദി ഉണ്ടായിരുന്നു. എന്റെ ഈത്തപ്പനത്തോട്ടത്തിൽ പുതിയ ഫലം വിളയുന്നതുവരെ എനിക്ക് അയാൾ കടം തരാറുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു പ്രാവശ്യം വർഷം കഴിഞ്ഞു. എന്നാൽ, ഫലസമ്പത്ത് കുറവായിരുന്നു. ആ യഹൂദി പതി

വനുസരിച്ച് തന്റെ കടം വാങ്ങാൻ വന്നു. ഞാൻ അയാളോടു ഒരു വർഷംകൂടി നീട്ടിത്തരണമെന്ന് പറഞ്ഞു. പക്ഷേ, അയാൾ നിഷേധിച്ചു. ഈ വിവരം നബി(സ)തിരുമേനി അറിഞ്ഞു. അപ്പോൾ അവിടന്ന് സ്വഹാബത്തിനോടു പറഞ്ഞു: ‘വരിക!നമുക്ക് യഹൂദിയോടു ജാബിറിനു കാലാവധി നീട്ടികൊടുക്കാൻ പറയാം.’ നബി(സ)തിരുമേനി, കുറച്ചു സ്വഹാബത്തിനോടൊപ്പം എന്റെ കൃഷിത്തോട്ടത്തിൽവന്നു. യഹൂദിയോടു സംസാരിച്ചു. പക്ഷേ, യഹൂദി പറഞ്ഞു: ‘അബൂൽ ഖാസിമേ! ഞാൻ അയാൾക്ക് കാലാവധി നീട്ടിക്കൊടുക്കുകയില്ല.’ യഹൂദിയുടെ ഈ പെരുമാറ്റംകണ്ട് നബി(സ) തിരുമേനി ഈത്തപ്പനകൾക്കിടയിൽ ചുറ്റി നടന്ന് ഫലസമൃദ്ധിക്കായി പ്രാർഥിച്ചു. പിന്നീട് വന്ന് യഹൂദിയോടു സംസാരിച്ചു. പക്ഷേ, അയാൾ വീണ്ടും നിഷേധിച്ചു. ജാബിർ(റ) പറയുന്നു: ഇതിന്നിടയിൽ ഞാൻ കൃഷിത്തോട്ടത്തിൽനിന്ന് കുറച്ച് ഈത്തപ്പനകൾ അറുത്ത് നബി(സ)തിരുമേനിക്ക് നൽകി. അത് അവിടന്ന് ഭക്ഷിച്ചു. എന്നിട്ട് പറഞ്ഞു: ‘ജാബിർ, താങ്കളുടെ തോട്ടത്തിൽ കുടിലുണ്ടല്ലോ, അതെവിടെയാണ്?’ ഞാൻ അത് പറഞ്ഞുകൊടുത്തപ്പോൾ അവിടന്ന് പറഞ്ഞു: ‘അവിടെ പായ വിരിക്കുക. ഞാൻ അല്പം വിശ്രമിക്കട്ടെ.’ അദ്ദേഹം പറയുന്നു: ഞാൻ നബി(സ)തിരുമേനി പറഞ്ഞതുപോലെ ചെയ്തു. അവിടന്ന് അവിടെ ഉറങ്ങി. ഉണർന്നപ്പോൾ ഞാൻ ഒരുപിടി ഈത്തപ്പനകൾ കൊണ്ടുവന്നു. അതിൽനിന്ന് അവിടന്ന് കുറച്ചു തിന്നു. എന്നിട്ട് എഴുന്നേറ്റുനിന്നു. യഹൂദിയുമായി വീണ്ടും സംസാരിച്ചെങ്കിലും അയാൾ അത് സമ്മതിച്ചില്ല. അവിടന്ന് വീണ്ടും ഈത്തപ്പനകൾക്കിടയിൽ ചുറ്റി നടന്നു. എന്നോടു പറഞ്ഞു, ‘ജാബിർ ഈത്തപ്പനകൾക്കു അറുത്തിടാൻ തുടങ്ങുക. യഹൂദിയുടെ കടം വീട്ടുക.’ ഞാൻ ഈത്തപ്പനകൾ അറുത്തിടാൻ തുടങ്ങി. ആ നേരത്ത് അവിടന്ന് ഈത്തപ്പനകൾക്കിടയിൽ നില്ക്കുകയായിരുന്നു. ജാബിർ(റ)പറയുന്നു: ഞാൻ ഈത്തപ്പനകൾക്കു അറുത്ത് യഹൂദിയുടെ കടം മുഴുവൻവീട്ടി. കുറച്ചു ഈത്തപ്പനകൾ ബാക്കിയായി. ഞാൻ നബി(സ)തിരുമേനിയോടു ഈ സന്തോഷവാർത്ത പറഞ്ഞപ്പോൾ അവിടന്ന് അരുൾചെയ്തു: ‘ഞാൻ അല്ലാഹുവിന്റെ റസൂലാണെന്ന് ഞാൻ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു.’

അമീറുൽ മുഅ്മിനീൻ പറഞ്ഞു: ഇതിൽ നബി(സ)തിരുമേനിയുടെ വാത്സല്യവും ദുആയും കാരണത്താൽ കൃഷി ഫലത്തിൽ ബർക്കത്തുണ്ടായ സംഭവം നാം നോക്കിക്കാണുമ്പോൾ അവിടെ കടം വീട്ടാൻ കഴിയാത്തതിലുള്ള സ്വഹാബത്തിന്റെ അസ്വസ്ഥതയും കാണാൻ കഴിയുന്നു.

ഒരു യഥാർഥ മുൻമിനിന്റെ പ്രത്യേകം എടുത്തു പറയാവുന്ന ആത്മാവ് ഇതായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

എന്നാൽ, ചിലർ അഹ്മദി എന്നു പറഞ്ഞിട്ട് കടം വീട്ടുന്ന കാര്യം ശ്രദ്ധിക്കുന്നില്ല. കടംവീട്ടുന്ന കാര്യത്തിൽ അതും ഇതും പറഞ്ഞ് കളിപ്പിക്കുന്നു. വർഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞുപോകുന്നു. കേസും വഴക്കും നടക്കുന്നു. 'എന്റെ ബയ്അത്തിൽ വന്നതിനുശേഷം സ്വഹാബാക്കളുടെ മാതൃകകൾ നിങ്ങളുടെമേൽ നടപ്പിൽ വരുത്തുക. അപ്പോഴാണ് മഹ്ദിയും മസീഹും വന്നതിനുശേഷമുള്ള ആ മനോഹരമായ സമൂഹം നിലവിൽ വരുന്നത്' എന്ന ഹദ്ദറത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ)ന്റെ വാക്കുകൾ നമ്മൾ എപ്പോഴും ഓർമ്മവയ്ക്കേണ്ടതാണ്.

കടംവീട്ടേണ്ടതിന്റെ പ്രാധാന്യത്തെ സംബന്ധിച്ച് ഹദ്ദറത്ത് ജാബിർ(റ)ൽ നിന്ന് ഒരു നിവേദനം വിവരിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഒരു സ്വഹാബിക്ക് രണ്ടു ദീനാർ കടമുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം മരിച്ചുപോയി. അയാളുടെ ജനാസ നമസ്കരിക്കാൻ നബി(സ) തിരുമേനി വിസമ്മതിച്ചു. അപ്പോൾ മറ്റൊരു സ്വഹാബി അദ്ദേഹത്തിന്റെ കടം വീട്ടാനുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം ഏറ്റെടുത്തു. അപ്പോഴാണ് നബി(സ)തിരുമേനി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനാസ നമസ്കരിപ്പിച്ചത്. അടുത്ത ദിവസം ആ ഉത്തരവാദിത്വം ഏറ്റെടുത്ത വ്യക്തിയോടു, താങ്കൾ ഏറ്റെടുത്ത രണ്ടു ദീനാർ കടം വീട്ടിയോ എന്നു നബി(സ)തിരുമേനി ചോദിച്ചു.

കടം വീട്ടേണ്ടതിന്റെ പ്രാധാന്യമിതാണ്. ഈ ചിന്ത ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്. പക്ഷേ, ഹദ്ദറത്ത് ജാബിറിൽനിന്ന് ഇങ്ങനെയും ഒരു റിവായത്ത് ലഭിക്കുന്നുണ്ട്. നബി(സ)തിരുമേനി പറഞ്ഞു: 'ഏതെങ്കിലും മുൻമിൻ ധനം ഉപേക്ഷിച്ചു മരിച്ചു പോകുകയാണെങ്കിൽ അത് അയാളുടെ കുടുംബക്കാർക്ക് ലഭിക്കുന്നു. ആരെങ്കിലും കടംവീട്ടാതെ മരിച്ചുപോകുകയും സ്വത്തുണ്ടെങ്കിലും മുഴുവൻ കടവും വീട്ടാൻ തികയാതെ വരികയോ നിരാശ്രയരായ കുട്ടികളെ ഉപേക്ഷിച്ചുപോകുകയോ ചെയ്താൽ അയാളുടെ നിരാശ്രയരായ കുട്ടികളെ സംരക്ഷിക്കാനും കടം വീട്ടാനുമുള്ള ഏർപ്പാടു ചെയ്യുന്നതായിരിക്കും. അതായത് ഭരണകൂടം അത് ചെയ്യുന്നതായിരിക്കും. ഉത്തരവാദിപ്പെട്ടവർ അതു ചെയ്യുന്നതായിരിക്കും.' അനാഥരെ സംരക്ഷിക്കാനും അവരുടെ ചെലവുകൾക്കുള്ള ഏർപ്പാടു ചെയ്യാനും ഇസ്ലാമിൽ ധാരാളം ഉപദേശങ്ങൾ നൽകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഈ സംഭവം രണ്ടു വിവിധ അവസരത്തിൽ നടന്നതാണെന്ന് തോന്നുന്നു. ഒന്നാമത്തേത് കാരണമില്ലാതെ കടം വാങ്ങുന്നവർക്ക് കടംവീട്ടേണ്ടതിന്റെ പ്രാധാന്യം മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുക്കാനും അവരുടെ ബന്ധുക്കളും അടുത്തവരും കടംവീട്ടേണ്ട ഉത്തരവാദിത്വം നിറവേറ്റണമെന്ന് പറയാനും വേണ്ടിയാണ്. രണ്ടാമത്തെ അവസരത്തിൽ അനാഥമക്കളെ പോറ്റാനും അവരുടെ കടംവീട്ടാനുമുള്ള ചുമതല സർക്കാറിനെ ഏല്പിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നതാണ്. ഇതാണ് ഇസ്ലാമിക ഭരണകൂടങ്ങൾക്കുള്ള ഒരു പാഠം. അത് നബി(സ)തിരുമേനി നമുക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ളതാണ്; എങ്ങനെയാണ് നമ്മൾ നമ്മുടെ പ്രജകളെ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടത്. പക്ഷേ, ദൗർഭാഗ്യവശാൽ ഏറ്റവും കൂടുതൽ പ്രജകളുടെ അവകാശങ്ങൾ കൊള്ളയടിക്കപ്പെടുന്നത് ഇസ്ലാമിക രാഷ്ട്രങ്ങളിലാണ്.

നബി(സ)തിരുമേനി ഹദ്ദറത്ത് ജാബിറിനോടു വാത്സല്യ

ത്തോടെ പെരുമാറിയ മറ്റൊരു സംഭവം ലഭിക്കുന്നുണ്ട്. നിവേദകൻ പറയുന്നു: ഞാൻ ഹദ്ദറത്ത് ജാബിറുബ്നു അബ്ദില്ല അൻസാരിയുടെ അടുക്കൽ വന്നു. താങ്കൾ നബി(സ)തിരുമേനിയിൽനിന്ന് കേട്ട കാര്യം വിവരിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തോടു പറഞ്ഞു. ഹദ്ദറത്ത് ജാബിർ(റ)പറഞ്ഞു: ഞാൻ ഒരു യാത്രയിൽ നബി(സ)തിരുമേനിയോടൊപ്പമുണ്ടായിരുന്നു. ഞങ്ങൾ മദീനയിലേക്ക് മടങ്ങിയപ്പോൾ നബി(സ)തിരുമേനി പറഞ്ഞു: 'തങ്ങളുടെ വീട്ടുകാരുടെയടുക്കൽ വേഗം പോകാനാഗ്രഹിക്കുന്നവർക്ക് പോകാവുന്നതാണ്.' ഹദ്ദറത്ത് ജാബിർ പറയുന്നു: ഇതുകേട്ട് ഞങ്ങൾ വേഗം വേഗം പോയി. ഞാൻ ഒട്ടകപ്പുറത്തായിരുന്നു. അതിന് ചാരനിറമായിരുന്നു. ഒരു കലപോലും അതിലുണ്ടായിരുന്നില്ല. ആളുകൾ എന്റെ പിന്നാലെ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഞാൻ അങ്ങനെ പൊയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ഒട്ടകം നിന്നുകൊണ്ടു. ഞാൻ ഓടിച്ചിട്ടും അത് മുന്നോട്ടു നീങ്ങിയില്ല. നബി(സ)തിരുമേനി അത് കണ്ടു. അവിടന്ന് നല്ലവണ്ണം പിടിച്ചിരിക്കാൻ എന്നോടു പറഞ്ഞു. ഇതു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് നബി(സ)തിരുമേനി തന്റെ ചാട്ടവാർകൊണ്ട് ഒന്നടിച്ചു. അപ്പോൾ ഒട്ടകം തന്റെ സ്ഥലത്തുനിന്ന് ചാടി, വേഗത്തിൽ നടക്കാൻ തുടങ്ങി. നബി(സ)തിരുമേനി ചോദിച്ചു: 'ഈ ഒട്ടകത്തെ വില്ക്കുന്നുവോ?' വില്ക്കുന്നുവെന്ന് ഞാൻ പറഞ്ഞു. മദീനയിലെത്തി നബി(സ)തിരുമേനി പല സ്വഹാബാക്കളോടുമൊപ്പം മസ്ജിദിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ ഞാനും നബിയോടൊപ്പം പോയി. ആ ഒട്ടകത്തെ മസ്ജിദിനടുത്ത് കൽത്തറയുടെ ഒരു മൂലയിൽ കെട്ടി. ഞാൻ നബി(സ)തിരുമേനിയോടു ഇത് അങ്ങയുടെ ഒട്ടകമാണെന്ന് പറഞ്ഞു. അവിടന്ന് വെളിയിൽ വന്നു. ആ ഒട്ടകത്തിനു ചുറ്റും നടന്നു. പറഞ്ഞു: 'ഈ ഒട്ടകം നമ്മുടെ ഒട്ടകമാണ്.' നബി(സ)തിരുമേനി സ്വർണത്തിന്റെ ധാരാളം ഔഖിയകൾ എടുത്തുകൊണ്ട് ഇത് ജാബിറിന് കൊടുക്കാൻ പറഞ്ഞു. പിന്നീട് അവിടന്ന് 'താങ്കൾ വില മുഴുവനുമെടുത്തോ?' എന്ന് ചോദിച്ചു. എടുത്തുവെന്ന് ഞാൻ പറഞ്ഞു. അവിടന്ന് പറഞ്ഞു: 'ഈ വിലയും ഈ ഒട്ടകവും താങ്കളുടേതാണ്.' നബി(സ)തിരുമേനി വാത്സല്യം കാണിച്ചുകൊണ്ട് ആ ഒട്ടകത്തേയും അദ്ദേഹത്തിനു നൽകി; വിലയും കൊടുത്തു. സ്വഹാബാക്കളോടും അവരുടെ മക്കളോടുമുള്ള നബി(സ)തിരുമേനിയുടെ വാത്സല്യമായിരുന്നു ഇത്. അല്ലാഹു ആ സ്വഹാബാക്കളുടെ പദവികൾ ഉയർത്തുമാറാകട്ടെ. അവരുടെ നന്മകൾ തുടർന്നു കൊണ്ടുപോകാനും നമ്മുടെമേൽ നടപ്പിൽ വരുത്താനും നമുക്കും തൗഫീഖ് നൽകുമാറാകട്ടെ.

അമീറുൽ മുൻമിനീൻ പറഞ്ഞു: ഇനി ഞാൻ സാത്മികരായ രണ്ടുപേരുടെ നന്മകൾ അനുസ്മരിക്കുന്നതാണ്. ആദ്യത്തേത് സിറിയയിലെ ബിലാൽ അദ്ലബി സാഹിബിന്റേതാണ്. കഴിഞ്ഞ ദിവസം കാരപകടത്തിൽ ഗുരുതരമായി പരിക്കേല്ക്കുകയും 2018 മാർച്ച് 17 ന് രാത്രി ഒന്നരമണിക്ക് ഹൃദയസ്തംഭനത്താൽ വഹാത്താകുകയും ചെയ്തു. *ഇന്നാ ലില്ലാഹി വ ഇന്നാ ഇലയ്ഹി റാജിഊൻ.* ബിലാൽ സാഹിബ് 1978-ൽ ജനിച്ചു. 17-ാമത്തെ വയസ്സിൽ ജമാഅത്തിനെ കുറിച്ച് പഠിച്ചെടുത്തു. കുറച്ചു കാലത്തിനുശേഷം അദ്ദേഹം ബയ്അത്തു ചെയ്തു. സിറിയ ജമാഅത്തിന്റെ പ്രസിഡന്റു

തുന്നു:ബിലാൽ സാഹിബിന്റേത് സ്പോർട്ട്സ് ഗാർമെന്റ്സിന്റെ കടയായിരുന്നു. ഇദ്ദേഹം എല്ലാ ആശ്രിത സഹോദരങ്ങളേയും സഹായിച്ചിരുന്നു. വലിയ ധാർമികരോഷമുള്ള ആളായിരുന്നു. വസ്ത്രം ധരിക്കാൻ ഉടുത്തുണിയ്ക്ക് വകയില്ലാത്ത ഒരു അഹ്മദിപോലും ഉണ്ടാകരുതെന്ന് അദ്ദേഹം ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. തന്റെ കുട്ടികളേയും വളരെ ശ്രദ്ധിച്ചു വളർത്തുന്ന ദേഹമായിരുന്നു. അവരെ ഏറ്റവും നല്ല സ്കൂളുകളിൽ ചേർത്തു. കൃത്യമായി ചന്ദ്രകളുടെ കണക്കുവെക്കുകയും അത് അടച്ചുതീർക്കുകയും സൃഷ്ടിസേവനം ചെയ്യുകയും നമസ്കാരങ്ങൾക്കും ആരാധനാകർമ്മങ്ങൾക്കും പ്രത്യേകം ഏർപ്പാടു ചെയ്യുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഖിലാഫത്തിനോടു അഗാധമായ ബന്ധമായിരുന്നു. എല്ലാ മുത്ബുകളും കേട്ടിരുന്നു. പ്രസിഡന്റ് സാഹിബെഴുതുന്നു: ഞാൻ മുത്ബയുടെ സംഗ്രഹം അടുത്ത ജുമുഅയ്ക്ക് കേൾപ്പിക്കുമ്പോൾ ഇദ്ദേഹം മുഖംപൊത്തി കരയുമായിരുന്നു. തന്നെ കുറിച്ചാണ് കാലത്തിന്റെ ഖലീഫ മുത്ബ നൽകുന്നതെന്ന് എപ്പോഴും അദ്ദേഹം പറയുമായിരുന്നു; അല്ലെങ്കിൽ തന്നോടാണ് സംസാരിക്കുന്നതെന്ന്! സന്തപ്ത കുടുംബാംഗങ്ങളിൽ പതിനൊന്നു വയസുള്ള മകനും പന്ത്രണ്ടു വയസുള്ള മകളുമുണ്ട്.

രണ്ടാമത്തെ അനുസ്മരണം അബ്ദുൽഖാദിർ ഡാർ സാഹിബിന്റെ ഭാര്യയും കറാച്ചി ലജ്ന ഇമാഇല്ലായുടെ മുൻസ്വർഗ്ഗമായ സലീമ മീർ സാഹിബയെ കുറിച്ചാണ്. ഇവരും 2018 മാർച്ച് 17 ന് 90-ാം വയസ്സിൽ വഹ്ദായി. ഇവരുടെ പിതാവ് മീർ ഇലാഹി ബഖ്ത് സാഹിബ് സ്വഹാബിയായിരുന്നു. ഗുജറാത്ത് ജില്ലയിലെ ശേയ്പ്പൂരുമായിട്ടായിരുന്നു ബന്ധം. 1904-ൽ ബയ്അത്ത് ചെയ്തു. അവരുടെ മാതാവ് മർയം ബീഗം സാഹിബ ഖാദിയാനിലെ വനിത മദ്ദസയിൽ പഠിച്ചിരുന്നു. വിശുദ്ധ ഖുർആനിന്റെ ദർസുകളോടു അവർക്ക് പ്രത്യേകം താൽപര്യമായിരുന്നു. വിവിധ നിലകളിൽ അവർക്കു ലജ്നയുടെ പ്രവൃത്തിചെയ്യാൻ തൗഫീഖ് ലഭിച്ചു. 1981-ൽ ഹദ്ദിൽ ഖലീഫത്തുൽമസീഹ് മാലിദ്(റഹ്)അവരെ സംഘടകകമ്മിറ്റിയുടെ സ്വർഗ്ഗായി നിശ്ചയിച്ചു. സലീമ സാഹിബ പറയുന്നു: എന്നെ കമ്മിറ്റിയുടെ സ്വർഗ്ഗായി നിശ്ചയിപ്പോൾ ഞാൻ ദുആ ചെയ്യാൻ തുടങ്ങി. വളരെ താണുകേണ് അല്ലാഹുവിനോടു സഹായം തേടി. പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു. വേഗം വേഗം മജ്ലിസെ ആമില മീറ്റിംഗുകൾ വിളിച്ചു. പര്യടനം ചെയ്തു. അവല്ലാവരോടും അനുസരണത്തെ കുറിച്ചും സംഘടനയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കേണ്ടതിനെ സംബന്ധിച്ചും ഇസ്ലാമികമായ സ്വഭാവങ്ങൾ സ്വായത്തമാക്കുന്നതിനെ പറ്റിയും പറഞ്ഞു. അനാചാരങ്ങൾക്കെതിരെ ജിഹാദു ചെയ്യാനും അനാവശ്യമായ ആക്ഷേപങ്ങൾ വർജ്ജിക്കാനും സമ്മർദ്ദം ചെലുത്തി. 1986-ൽ ഹദ്ദിൽ ഖലീഫത്തുൽമസീഹ് റാബിഅ്(റഹ്) അവരെ കറാച്ചി ലജ്ന ഇമാഇല്ലായുടെ സ്വർഗ്ഗായി നിശ്ചയിച്ചു. 1986 മുതൽ 1997 വരെ അവർ കറാച്ചി ലജ്ന സ്വർഗ്ഗായി പ്രവൃത്തിച്ചു. അവരുടെ കാലത്ത് കറാച്ചിയിലെ ലജ്ന പുസ്തക പ്രസിദ്ധീകരണ രംഗത്ത് വലിയ ജോലി ചെയ്യുകയുണ്ടായി. 60 ഗ്രന്ഥവും രണ്ട് മാഗസിനും അവരുടെ അധ്യക്ഷ കാലത്ത് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയുണ്ടായി. അവരുടെ കാലത്ത് ദാഹു ഇലല്ലായുടെ ക്ലാസുകൾക്കും ആരംഭം കുറിച്ചു.

അപ്പോൾ ഹദ്ദിൽ ഖലീഫത്തുൽമസീഹ് റാബിഅ്(റഹ്) വളരെയേറെ സന്തോഷം പ്രകടിപ്പിച്ചു. ഹുദൂർ പറഞ്ഞു: 'താങ്കൾ അല്ലാഹുവിന്റെ കൃപയാൽ വളരെ നല്ല പ്രവർത്തനമാണ് ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്; ഹൃദയത്തിൽനിന്ന് ദുആ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു. അല്ലാഹു നിങ്ങളുടെ ആയുസ്സിലും ആരോഗ്യത്തിലും സന്തോഷങ്ങളിലും അനുഗ്രഹം ചൊരിയുമാറാകട്ടെ. നിങ്ങളുടെ ആത്മാർത്ഥമായ സഹപ്രവർത്തകർക്ക് ഇഹലോകത്തും പരലോകത്തും ഉദാത്തമായ പ്രതിഫലം നൽകുമാറാകട്ടെ.'

അവരുടെ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ ഒരുപാടു സംഭവങ്ങളുണ്ട്. ഹദ്ദിൽ ഖലീഫത്തുൽമസീഹ് റാബിഇം ഹദ്ദിൽ ഖലീഫത്തുൽമസീഹ് മാലിദ്യും അവരുടെ സേവനങ്ങളെ വളരെയേറെ സ്തുതിച്ചു പറയുകയുണ്ടായി. ഒരു കത്തിൽ ഹദ്ദിൽ ഖലീഫത്തുൽമസീഹ് റാബിഅ് എഴുതി: 'നിങ്ങളിൽനിന്ന് കറാച്ചി ലജ്ന ഇമാഇല്ലായുടെ റിപ്പോർട്ടും അങ്ങേയറ്റം ആത്മാർത്ഥമായ വിശ്വാസവികാരങ്ങളും ലഭിച്ചു. ഞാൻ നിങ്ങളുടെ വിശ്വാസവികാരങ്ങളേയും ആത്മാർത്ഥതയേയും ഹൃദയത്തിന്റെ ആഴത്തിൽനിന്ന് വിലമതിക്കുന്നു. നമ്മുടെ റബ്ബിൽനിന്ന് എപ്പോഴും നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി നന്മ ചോദിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. എനിക്ക് വളരെ പ്രിയങ്കരമായ ഓർമ്മകളുടെ ആദിനങ്ങൾ മുന്മത്തേതിനെക്കാൾ തേജോവിലാസത്തോടുകൂടി മടങ്ങിവരാനും ഞാൻ ചോദിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.'

നാലു പെൺമക്കൾക്കുശേഷം ആദ്യത്തെ ആൺകുട്ടി പിറന്നു. കുറച്ചുകാലത്തിനുശേഷം വഹ്ദാത്താകുകയും ചെയ്തു. അല്ലാഹുവിന്റെ അമാനത്തായിരുന്നു, അവനെടുത്തുവെന്ന് വലിയ സഹനത്തോടും ക്ഷമയോടുംകൂടി പറയുമായിരുന്നു. എപ്പോഴും ദുആ ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുമായിരുന്നു. കുട്ടികൾ പറയുന്നു: ഖലീഫയുടെ കോന്തല ഒരിക്കലും വിട്ടുകളയരുതെന്ന് എപ്പോഴും ഞങ്ങളെ ഉപദേശിക്കുമായിരുന്നു. ഖിലാഫത്തുമായി എപ്പോഴും ബന്ധപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കണം. പർദവളരെ നിഷ്കർഷതയോടെ പാലിച്ചിരുന്നു. എവിടെയെങ്കിലും പർദയിൽ ബലഹീനത കണ്ടാൽ മറ്റുള്ളവർക്ക് വിഷമമുണ്ടാക്കാത്തവിധം വളരെ നല്ല നിലയിൽ മനസ്സിലാക്കിക്കൊടുക്കുമായിരുന്നു.

അമ്മത്തുൽ ബാരി നാസിർ സാഹിബ പറയുന്നു: അല്ലാഹു ആപാ സലീമ മീർ സാഹിബയിൽനിന്ന് ലജ്ന കറാച്ചിക്കുവേണ്ടി ദീർഘമായ സേവനമെടുത്തു. അവിടന്ന് ഈ ലോകത്തില്ല. പക്ഷേ, അവിടന്ന് തർബിയത്തു കൊടുത്ത് തയ്യാറാക്കിയെടുത്ത അംഗങ്ങൾ ലോകത്തിലെ മുക്കിലും മൂലയിലും ലജ്നയുടെ പ്രവർത്തനം ചെയ്തുകൊണ്ട് അവിടത്തെ പേരും പ്രവൃത്തിയും ജീവസുറ്റതാക്കി നിലനിറുത്തുന്നതായിരിക്കും.

അമ്മത്തുന്നൂർ സാഹിബ കറാച്ചിയിൽനിന്നെഴുതുന്നു: സലീമ നൂർ സാഹിബ അങ്ങേയറ്റം സ്നേഹിക്കുന്നവരും നിസ്വാർഥയും നല്ലരീതിയിൽ പെരുമാറുന്നവരും സ്വയം പിന്നിൽ നിന്നുകൊണ്ട് മറ്റുള്ളവരുടെ പ്രവൃത്തികളെ അങ്ങേയറ്റം അനുമോദിക്കുന്നവരും മന്ദസ്മിത വദനയുമായിരുന്നു.

കറാച്ചി ലജ്ന ഇശാഅത്ത് സെക്രട്ടറി എഴുതുന്നു: ആപാ

സലീമ മീർ സാഹിബയോടൊപ്പം 1986 മുതൽ പ്രവർത്തിക്കാനുള്ള അവസരം കിട്ടി. ഞാൻ അവരെ ദീനരുടെ രക്ഷകയും വിനയാനതയുമായി കണ്ടു. ഒരു അവസരത്തിൽ കറാച്ചിയിലെ ആവേശഭരിതയായ സേവക ഏതോ കാരണത്താൽ ജമാഅത്തിൽനിന്ന് പിന്നാക്കംപോയി. അവർക്ക് കഠിനമായ രോഗം ബാധിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്ന് അറിയാൻ കഴിഞ്ഞു. അവരുടെ കൈയിൽ ജമാഅത്തിന്റെ കുറച്ച് അപൂർവ്വ വസ്തുക്കൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഹദ്റത്ത് ഖലീഫത്തുൽ മസീഹ് റാബി അന്റെ ദുആകളോടും മാർഗദർശനത്തോടും കൂടി സലീമ സാഹിബയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ വളരെ യുക്തിപൂർവ്വം അവരുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു. എന്നാൽ, എന്തെങ്കിലും കിട്ടുന്നതിനു മുമ്പേ അവർ വഫാത്തായി. ഇങ്ങനെ എന്തെങ്കിലും വസ്തുക്കളുണ്ടെങ്കിൽ ഞങ്ങൾക്കു തരണമെന്നും അതിനു പണം തരാമെന്നും അവരുടെ ഒരു ബന്ധുവിനോടു പറഞ്ഞു. അങ്ങനെ ഒരു പെട്ടി കിട്ടി. അതിൽ ഹദ്റത്ത് മസീഹ് മൗഊദ്(അ)ന്റെ പരിശുദ്ധ കൈകൊണ്ടെഴുതിയ കത്തുകളും ഹദ്റത്ത് ഖലീഫത്തുൽ മസീഹ് അവൂലിന്റെ എഴുത്തുകളുമുണ്ടായിരുന്നു. ആ പെട്ടിയും ചരിത്രപ്രാധാന്യമുള്ളതായിരുന്നു. അത് വളരെ യുക്തിയോടുകൂടി അവർ വാങ്ങി.

വലിയ ശാഈരുമുള്ളവരും സഹിഷ്ണുതയുള്ളവരും ക്ഷമയും സഹനശക്തിയും പ്രകടിപ്പിക്കുന്നവരും ഖിലാഫത്തുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരുന്നവരും ഖിലാഫത്തുമായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കാൻ ഉപദേശിക്കുന്നവരും നന്മയിൽനിലകൊള്ളുന്നവരും നന്മ ചെയ്യാൻ ഉപദേശിക്കുന്നവരും സ്വന്തക്കാരേയും അന്യരേയും ഉപദേശിക്കുന്നവരുമായിരുന്നുവെന്ന് എല്ലാവരും എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. അല്ലാഹുവിലുള്ള സമർപ്പണം വളരെ അധികമായിരുന്നു. അല്ലാഹുവിന്റെ തൃപ്തിയിൽ എപ്പോഴും തൃപ്തയായിരുന്നു. അല്ലാഹു അവരുടെ ദർജകൾ ഉയർത്തുമാറാകട്ടെ. അവരുടെ മക്കൾക്കും അവരുടെ പെൺമക്കൾക്കും അവരുടെ നന്മ തുടർന്നുകൊണ്ടുപോകാൻ തൗഫീഖ് നൽകുമാറാകട്ടെ.

Friday Sermon delivered by **Hadrath Khaleefathul Masih Al-khamis** (atba)
 at Baithul Futuh, London – on 30.03.18
 Malayalam Translation : **Moulvi Mohammed Ismail Alleppey**, For Malayalam Desk, Qadian.
 Published By Nazarath Nashr-O-Isha'ath, Sadr Anjuman Ahmadiyya - Qadian, 143516